

Akikre büszkék vagyunk...

Esztergomiként kézenfekvőnek tűnt a Frankába jelentkezni, miután már két bátyám is ide járt, bár a jelentkezésem beadtam Sopronba, mert nagyon vonzott az erdészek élete. Dobay Pali bácsi, öregdiáktársam, akkor aktív erdőmérnök, amikor értesült erről, meglepett egy géppel írt, kimondottam nekem szánt kiváló összefoglalóval, amiben az erdészek életének és munkájának szépségeivel meg nehézségeivel szembesített. Mégsem ez térített el a soproni tanulmányoktól.

Egy tévedés miatt az értesítő levél elkeveredett az általános iskolában, így lemaradtam a felvételig. Ezért életem egyik legjobb döntését nem is nekem kellett meghoznom: egyenes út vezetett a Frankába, konkrétan Teodóz atya szóbeli felvételijére. Nem tudom, hogy szerepeltem, de Teodóz atya kérdéseire adott válaszaimat, a magyarórákon később jobban megismert Dózi atyás humorral könyvelte el. Mindenesetre felvettek, amit talán két frankás bátyámnak vagy annak köszönhettem, hogy hitét nyíltan megvalló tanárnő édesanyám egyedül nevelt négyünket, így az ő érdemei bizonyára pótolták hiányosságaimat. A felvételin tapasztalt ferences derű egész frankás diákéveim során elkísért, hiszen olyan kiváló tanáraink voltak, mint Jeromos atya, aki a történelmet egész életemre megszerette, Balázs atya, aki nem sokkal korábban érkezett haza a strasbourgi egyetemről, és nekünk már nem orosz, hanem hittant tanított. Imre atya a klasszikus latin irodalom, a tanulságos történetek és a fiúk kedves dorgálásával egész életünkre biztosította a színes adomák tárházát. Nincs olyan találkozó, akár a feleségeinkkel vagy már a gyerekekkel, hogy ne kerülne elő ezekből akár egy csokorra való. Pál atyát nemcsak igazgatóként, hanem hittantanárként is megismerhettük.

A hittan mellett a legtöbb tárgyat a szerzetes és pap tanáraink tanították, a rendház körüli munkák jórészt idős laikus testvétek végezték, a portán is hol velük, hol Ignác atyával találkoztunk. Akkor ehhez oly gyorsan hozzászoktunk, mindez olyan természetes volt, hogy évtizedek múltán is szívesen gondolok vissza. Az egyik évben Lőrinc atya, orosz tanárunk, reggeli csendes latin miséjén hetente két alkalommal ministráltam a Kuckländer-kápolnában. Nem voltam jó oroszos, de hamar kiszúrta engem, mert állandóan olvastam a pad alatt az óráján klasszikus angol szerzőket és modern XX. századi amerikai regényeket. Egyszer éppen Steinbecktől az *Érik a gyümölcsöt* olvastam, amikor kikérte a könyvem, amit a kezemben tartottam. Nem szerettem volna megválni a könyvtől, ezért az angol kéziszótáramat vittem ki. Persze tudta, hogy hogy ezzel a trükkel akarom megmenteni kedvenc könyvemet előle, úgyhogy kénytelen voltam a városi könyvtári példányt átadni. Hosszú lelki beszélgetés után kaptam vissza. Így lettem ministráns Lőrinc atya csendes miséjén.

Csodálatos légköre volt az egész háznak! Ma is otthon érzem magam bent. Az utóbbi időben ismét szolgálok a szentmisén, most a vasárnap reggeli miséken olvasok, ha nincsenek diákok, ministrálok is.

Feleségemmel 1994-ben házasodtunk össze. Esztergomban élünk. Öt gyermekünk közül három fiú a Frankában végzett, a legkisebb még itt tanul. Lányunk, a legnagyobb gyermekünk, már férjhez ment. A Ferences Világi Rend tagjaiként immár mindketten itthon vagyunk, ha belépünk az esztergomi ferences templomba.

Hosszú barátságokat érlelő osztályunk volt, amelyek meg is maradtak. Ifjabb Pinnyey Szilárd barátommal, ha máshol nem, Balázs atya lelkigyakorlatain találkozunk. Elsőben még bejárós voltam, aztán a második évben beköltöztem a kollégiumba is, a kishálóba, ahol húszan laktunk Klausz Attila két galambjával együtt. A tanulást könnyedén vettem, inkább szépirodalmat olvastam. Azóta sem volt annyi időm az olvasásra, mint akkor. János atyától irodalomszeretetet

és a szöveggel szembeni kritikai szemléletet sajátíthattunk el. Viktor testvér, történelemtanárunk és harmadik osztálytól prefektusunk, mindig a tágabb összefüggésekre és a jelenkor történelmi előzményeinek igényes megismerésére készítetett minket. Régi szerzetes tanáraink közül gyakran találkozom Vilmos atyával, leginkább a vasárnap reggeli mise előtt a sekrestyében. Ilyenkor frankás diáknak érzem magam Vilmos atya mellett a többi fiúval együtt.

Az érettségi után egy évig hátslovakat gondoztam Visegrádon. Az istálló mellett éltem, lovastúrákat kísértem, egész napomat a lovak közt töltöttem. Nagyon szép év volt. Később szakmát is tanultam, de végül egyetemre is jelentkeztem. A rendszerváltoztatáskor jöttek vissza Magyarországra a jezsuita atyák. Az általuk alapított Szent Ignác Jezsuita Szakkollégium tagjaként végeztem el az egyetemet. A Pázmányon teológus, majd az ELTE Szociológiai Intézetében szociológus végzettséget szereztem.

Az egyetemi éveim végétől érdeklődésem egyre inkább a munkaszociológia, foglalkoztatáspolitikára fordult. 1993-ban egy hónapot töltöttem önkéntesként Angliában egy fogyatékos embereket támogató szervezetnél, ahol a közösségi élet és a munka központi helyet foglalt el. Felismertem a munkaszocializáció jelentőségét az ő életükben. Itt mindenki számára biztosítva volt értelmes, mindennapi tevékenység és konkrét céljaik voltak. Mindezek jelentősen hozzájárulnak az emberi személy méltóságának megfelelő élethez. A tudományos, kutatói pálya nagyon vonzott, de ez a nyári angliai önkéntes munka inkább a megvalósítás, a munkaerőpiaci gyakorlatok felé orientált. Dolgoztam nagyvállalatoknál és az államigazgatásban, ahol a foglalkozási rehabilitációs szakpolitika alakításában vettem részt egy minisztériumi főosztály vezetőjeként. Tíz évig innovatív társadalmi vállalkozások létrehozásával és működtetésével foglalkoztam, ahol hátrányos helyzetű, főleg fogyatékos emberek számára biztosítottunk fenntartható munkavégzést. Jelenleg a Váci Egyházmegyei Karitást vezetem, ahol az elmúlt hónapokban főként a háborús menekültek segítségét végezzük megszokott szolgálatunk mellett.

Közel negyven éve, mikor először beléptem a Franka kapuján, de azóta is, bármikor, ha itt vagyok, arra a felhőtlen derűre és szabadságra gondolok, amit a felvételimben is megtapasztaltam. Azt a szabadságot, amit Krisztus szerzett nekünk, ahogy Szent Pál írja a galatákhöz írt levelében.

Kovács Gábor (1987/A)